

ÖPPNA FÖRELÄSNINGAR, HÖSTEN 2009

24 sep Gunilla Larsen kl 07.45-09.00

"Friskt vårdat - hälsan vunnen?" - friskvård på arbetsplatsen

De flesta arbetsplatser erbjuder personalen någon form av friskvård. Det förekommer ett brett spektrum av olika verksamheter allt från träningsbidrag, massage, morgonuppvärmning till träningsanläggningar på arbetsplatsen. Den uttalade avsikten är att personalen ska bibehålla eller förbättra sin hälsa. Vanligen är det enbart en mindre del av personalen som utnyttjar erbjudandet. Hur kommer det sig att personalen inte gör som de bör, utan att de gör som de vill? Vill inte alla ha en god hälsa? Vill arbetsgivare att all personal ska delta i friskvårdens verksamheter? Hur kommer det sig i så fall att personalen kan tacka nej? Dessa frågeställningar ligger till grund för föreläsningen.

Gunilla Larsen är högskoleadjunkt och t.f. programansvarig Human Resource Management programmet vid Handelshögskolan BBS på Högskolan i Kalmar. Gunilla Larsson är antagen doktorand vid Linköpings Universitet, och skriver på en avhandling om friskvård och personalens vilja/motivation till att delta på de friskvårdsaktiviteter som arbetsgivaren erbjuder.

HiK

1 okt Stefan Petersson – kl 16.00-17.00

Barn och barndom – Vad säger ”Nannyakuten” om vårt samhälle?

Hur barn definieras i vårt samhälle har betydelse för den omsorg och det bemötande som de får i sina relationer. I takt med samhällets omvandling förändras samtidigt innebörden av barn, förhållandet mellan barn och vuxen, föräldrarollen och familjen vilket gör att våra relationer till barn blir alltmer komplexa. Ett exempel är hur vuxenrollen förändrats på så sätt att vuxna i större utsträckning än tidigare förlorat sin givna bestämmanderätt i förhållande till barn och ungdomar när det gäller hur saker och ting skall ses, förstås och organiseras. Den stora flora av litteratur, tidningar och tv-program som till exempel ”Nannyakuten” visar på en osäkerhet om hur vi skall se på relationen mellan barn och vuxen. Vi tycks bli alltmer beroende av experter som talar om hur vi skall se på barn, uppfostran och föräldraskap. En annan aspekt av barndomen är att det har blivit viktigt att från politiskt, juridiskt och praktiskt pedagogiskt perspektiv utgå från ett barnperspektiv och att arbeta ”för barnets bästa”. Hur skall vi förstå denna utveckling?

Stefan Petersson är högskoleadjunkt på Institutionen för samhällsvetenskap och undervisar på lärarutbildningen. En stor del av undervisningen riktar sig mot förskola, förskoleklass och fritidshem kring teman barn och barndom och ungdomskultur. Stefan Petersson samverkar med flera kommuner när det gäller arbete med barn- och ungdomsprogram samt olika projekt kring barn och ungdomars livsvillkor, välfärd och medborgarskap

VxU

8 okt Eva Benzein

kl 07.45-09.00

HiK

När familjen drabbas av ohälsa eller sjukdom

Vid sjukdom påverkas även de människor som finns i individens närhet, dvs de som vi kan kalla vår familj. Detta antagande ligger som grund för familjefokuserad omvårdnad. Men vad händer i familjen när någon drabbas av ohälsa eller dör? Hur påverkas relationer och interaktioner i familjen? Hur kan familjens resurser synliggöras? Är det möjligt att vården kan präglas av ett fokus på hela familjen eller är det en utopi?

Föreläsningen kommer att utgå från den forskning inom Familjefokuserad omvårdnad som bedrivits vid institutionen under den senaste 10-årsperioden. Erfarenheter från verksamheten vid Omvårdnadsmottagningen för familjer (OMFAM), där bl a en modell för Hälsostödande familjesamtal utvecklats, kommer att presenteras.

Professor Eva Benzein undervisar och forskar vid Humanvetenskapliga institutionen och vid Enheten för forskning om vård i livets slutskede på Ersta Sköndal Högskola. Hennes forskning har i huvudsak två inriktningar; familjefokuserad omvårdnad och forskning om döendet och döden.

15 okt Bengt-Åke Gustafsson, kl 07.45-09.00
(arbetsliv och ledarskap)

”Storytelling” och ledarskap”

Människan är en meningssökande varelse. Ledare kan vara medhjälpare i en sådan process. När man talar om ”mening” leds man till tankar om ”texter”. En tolkning av organiseringens och ledarskapets viktigaste uppgifter är att försöka skapa mening och sammanhang. Ledaren fungerar- metaforiskt- likt en ”författare”. Det gäller att ”rama in” och ”dramatisera” för att ge olika händelser specifik innebörd. Detta arbete utformas som ”symboliskt ledarskap” t.ex. ”storytelling”. Föreläsningen exemplifierar och belyser vad som avses.

Bengt-Åke Gustafsson, universitetslektor i sociologi, undervisar huvudsakligen inom områden som organisationsteori och ledarskap. Bengt-Åke har bedrivit ett flertal forskningsprojekt kring det symboliska ledarskapet. Senare forskningsprojekt har handlat bland annat om "villkor för regional utveckling", särskilt företagandet i Gnosjö-Anderstorpområdet. För närvarande arbetar han i ett projekt som rubricerats "Varumärkta skolor". Vad har hänt på skolans område sedan friskolor tillkom? Vad betyder varumärkning i skolsammanhang?

VxU

22 okt Bengt Åstrand KI 07.45-09.00
(arbetsliv)

”Messa min medicin, doktorn !”

Idag får de flesta läkemedelsordinationen av sin doktor i form av ett elektroniskt meddelande. Många skickar e-post till doktorn när det är dags för nya recept. Man kan också använda Internet för att få en överblick av alla sina recept och även beställa uttag med posten hem till brevlådan.

Om utvecklingsarbetet bakom detta, från de första idéerna i början av åttiotalet, till dagens världsunika fullskaliga införande i svensk hälso- och sjukvård, kommer en av pionjäreterna, apotekare Bengt Åstrand, att berätta.

- Det går oftast inte alls så fort att införa ny teknik som vi föreställer oss. Det handlar om att människor och organisationer ska acceptera och anpassa sig till nya förutsättningar, säger Bengt Åstrand. Precis som med läkemedel, kan ny teknik också ha vissa biverkningar – ofta beroende på hur den används.

Bengt Åstrand, leg apotekare, och fil dr i hälsovetenskap vid Högskolan i Kalmar. Bengt Åstrand har mångårig erfarenhet av apotek och utveckling av nya IT-baserade stödsystem för läkemedelsförskrivning och uppföljning. I sin forskning har Bengt bedrivit ett nära samarbete med eHälsoinstitutet vid högskolan Kalmar, vilket har resulterat i ett flertal uppmärksammade studier.

HiK

29 okt Camilla Strömberg kl 07.45-09.00

(arbetsliv och hälsa)

Verktyg för att må bra på jobbet -

Hälsa är en viktig angelägenhet för alla. Den här föreläsningen riktar sig till dig som vill ha konkreta verktyg för att utveckla hälsan och hälsoarbetet på din arbetsplats. Verktygen kan bli en hjälp i gemensamma diskussioner och samtal om hälsa och hälsoarbete.

Innehåll:

- Hälsopedagogiskt arbete
- Arbetsmodell för vägledning (nuläge, önskat läge, mål)
- Metoder (samtal, diskussioner, värderingsmetodik)

Camilla Strömberg, är adjunkt och undervisar på programmet för Coaching och Sport Management och på lärarutbildningen vid Växjö universitet. Camilla har under flera års tid arbetat med hälsa och hälsoarbete i skolan och i föreningslivet. I skolan har arbetet främst handlat om kamrattstödande verksamhet, att våga sätta gränser, attityd- och värderingsfrågor. I föreningslivet har hälsoarbetet rört ledarskap, teamutveckling och mental träning.

VxU

5 nov Joakim Goldhahn, KI 07.45-09.00

(arkeologi)

”Om krig och våld under bronsåldern och ett nyfunnet bronsålderssvärd från Oskarhamn”

På nationaldagen den 6 juni hittade familjen Hjelm på Hagtorsvägen 3 i Oskarshamn ett unikt fynd i sin trädgård – ett grepptunge svärd från bronsålderns period IV. Den här föreläsningen kommer att handla om vad vi som arkeologer kan säga om ett sådant fynd generellt och om krig och våld under bronsåldern speciellt.

Människans historia var länge synonymt med krigens historia. Krig och våld kantar människan på hennes vandring. Bronsåldern i norra Europa är inget undantag. Det var under denna epok som vi för första gången bevittnar framväxten av en teknologi som var anpassad för krig och våld, främst i form vapen, yxor, svärd, spjut och lansar, men också sköldar och, inte minst, hjälmar med horn!

Andra källor till krigets historia från bronsåldern utgörs av hållbilder där både skepp, krigare och vapen är flitigt avbildade. Till dessa källor kommer även benens vittnesbörd där osteologiska analyser ofta har kunnat påvisa trauma, ibland med dödlig utgång. Denna föreläsning kommer att ge en bred bild av bronsålderns våld och krigsföring.

Professor Joakim Goldhahn undervisar och forskar i arkeologi vid humanvetenskapliga institutionen. Hans forskning berör sydkandinavisk bronsålder generellt och speciellt dess religion och ritual, döden som ett meningsskapande fenomen samt hållbilder som kommunikativa medium.

HiK

12 nov Marja Soila Wadman kl 07.45-09.00
(arbetsliv och ledarskap)

**Ledarskap: en relationell handling istället för ensam
hjälteedåd**

Ledarskap är något som engagerar. Vi kan inte öppna en tidning eller TV utan att frågan kommer upp. Det kan sedan gälla Mona Sahlins och Fredrik Reinfeldts förmåga att leda sina partier eller Saabchefens förmåga att undvika en konkurs. Men behöver vi de traditionella berättelserna om ledare som ensam hjälte som har kontroll över händelserna? I företag och organisationer finns ju flera hårt arbetande människor. Varför inte betrakta hela arbetsgruppen, inklusive ledare, som "en hjälte"! – Denna föreläsning presenterar ett relationellt perspektiv på ledarskap: en gemensam handling där ledaren och de som han/hon interagerar med ansvarar tillsammans för de insatser de skapar. Att förstå ledarskap som en gemensam företeelse lyfter även fram etikens roll i ledarskapsprocesser.

Marja Soila-Wadman är filosofie doktor i företagsekonomi. Hon arbetar som universitetslektor vid Växjö universitet, Ekonomihögskolan, där hon även är chef för avdelningen Ledarskap, Entreprenörskap och Organisation. Hennes forskning handlar om kreativt ledarskap, entreprenörskap och organisering, framförallt i konst och kulturproducerande organisationer med fokus på filmproduktion. Hon frågar också hur insikter från den kreativa sektorn kan inspirera alla typer av företag och organisationer?

VxU

19 nov kl Marie Oscarsson 07.45-09.00

(hälsa)

**HPV – ”Kan jag ha det?”
Prevention av livmoderhalscancer.**

Humant papillomvirus (HPV) är en mycket vanlig sexuellt överförbar infektion. HPV infektioner läker ofta ut av sig självt och de flesta märker inte av att de haft en infektion. En del HPV virus blir kvarstående och kan ibland leda till cellförändringar, som kan övergå till livmoderhalscancer. Hittills har det förebyggande arbetet mot livmoderhalscancer främst skett genom att kvinnor deltar i gynekologiska cellprovskontroller och sedan 60-talet har antalet fall halverats. Nyligen har två vaccin mot HPV registrerats och vaccination mot HPV kommer att föras in i det allmänna vaccinationsprogrammet, 2010. Vaccinet ska erbjudas alla flickor i årskurs 5-6. HPV vaccination i kombination med gynekologisk cellprovstagning kan innebära ett genombrott i att förebygga livmoderhalscancer. Den aktuella föreläsningen kommer att behandla problem och möjligheter i det förebyggande arbetet.

Marie Oscarsson är lektor i omvårdnad vid Högskolan i Kalmar och undervisar bl.a. i reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa på barnmorskeprogrammet samt kurser inom sjuksköterskeprogrammet. Forskningen har fokuserat på prevention mot livmoderhalscancer och deltagande i förebyggande gynekologiska cellprovskontroller. För närvarande arbetar hon inom ett forskningsprojekt om HPV vaccinering.

HiK

26 nov Peter Aronsson **KI 07.45-09.00**
(historia/kulturell ekonomi)

Kulturen som lokal och regional utvecklingskraft: småländska möjligheter

Satsningar på kultur i bred mening framstår allt oftare som en av de viktigaste strategiska investeringarna för framtiden. Förhoppningarna är att det ska skapa attraktion för att få folk att flytta in i den egna kommunen, kreativiteten att stimuleras, nätverk odlas, hälsan och livskvaliteten frodas samt locka besökare och turister. I föreläsningen ser vi på kulturens ändrade roller internationellt och i Sverige. En diskussion om kunskap vi redan har, luckor att fylla och möjligheter att ta fatt i för olika aktörer initieras. Exempel på intressanta miljöer kan vara Astrid Lindgrens värld, Virserums konsthall, Vilhelm Mobergs Klasatorpet (Korpamoen) och High Chaparral.

Peter Aronsson är professor i historia vid Växjö universitet och forskar om regional historia och utveckling, historiebruk och kulturens roll för samhällsutvecklingen. Han engagerar sig för dessa frågor i forskning både på europeisk och lokal nivå.

VxU

